



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 15 Ekim 2010
Sayı: 403

10/952

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ekolojik dengelerin korunması, iklimlerin dengelenmesinde önemli bir unsur olması ve insanlığın besin deposu olma özelliği nedeniyle, denizlerin her türlü kirlilikten korunması yaşadığımız coğrafyanın en önemli konusu haline gelmiştir. Bu kirlilik yükü içerisinde, gemilerden kaynaklanan kirliliğin önemli bir payı bulunmaktadır. Türkiye, deniz ulaşımı açısından dünyanın en önemli geçiş bölgelerinden biridir. Karadeniz ile Akdeniz arasındaki tek deniz ulaşım yolu İstanbul ve Çanakkale Boğazları ile Marmara denizidir. Boğazlarımızdaki deniz trafiği, özellikle İstanbul Boğazı gibi yoğun yapılaşmanın görüldüğü noktalarda doğal ve yapay çevre bakımından çok ciddi çevresel riskler oluşturmaktadır.

Bunların başında; gemilerin çöplerini denize boşaltmaları, legal veya illegal yollardan taşıdıkları tehlikeli atıkların veya maddelerin denize boşaltılması, kaza durumunda denize petrol veya diğer zararlı maddelerin yayılması gelmektedir. Ayrıca gemilerin limanlarda yükleme, boşaltma ve temizlik işlemleri sırasında meydana gelen kirlilik en önemli konulardan birini teşkil etmektedir. Özellikle petrol tanklarının yıkanması sırasında ortaya çıkan kirlilik büyük problem oluşturmaktadır. Gemilerin sintine sularını denizlere basmaları, gemilerdeki diğer pis suların ve ambar temizleme işlemi sırasında çıkarılan çöp ve atıkların denizlere atılması, kirli balast sularının denize verilmesi, en önemlisi de ham petrol ve petrol ürünleri, LNG (Liquefied Natural Gases) veya LPG (Liquefied Petroleum Gases) ile kimyasal veya benzeri yükleri taşıyan gemiler Boğazlarımızda önemli ölçüde çevre kirliliğine neden olmaktadır.

Sorunun çözümü için düzenlenen konferanslar daha sonra uluslararası sözleşmelere dönüşerek, deniz kirliliğinin önlenmesini içeren asıl adı "Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme" olan "MARPOL 73/78 SÖZLEŞMESİ" adıyla anılmaya başlanmıştır. Ülkemiz de 24 Haziran 1990 tarihinde bu sözleşmenin bazı maddelerine taraf olmuştur.

Gemilerden kaynaklanan sintine ve balast suları için limanlarımızda sintine ve balast suları alma tesisleri mevcuttur. Ancak bunlar gerektiği gibi çalıştırılmamaktadır. Bu tür tesislerin sayısı, kapasiteleri ve modernizasyonu sağlanmalıdır. Yine bir takım özel sektör kuruluşları bu tür atıkları toplamaktadır. Ancak bu atıkların nereye döküldüğü veya nasıl bertaraf edildiği bilinmemektedir. Bunun için bu tür tesislerin lisans almaları ve sıkı bir şekilde denetlenmeleri gerekmektedir.



Önlem alınmadığı takdirde denizlerimizin gün geçtikçe daha büyük çevre riskleri ile karşı karşıya kalmaları, kıyılarımızdaki Mavi Bayrak sayısının azalmasına neden olacaktır. Ayrıca bu tür çevre sorunları sağlık, gıda, sosyokültürel, turizm ve ekonomik olmak üzere pek çok alanda denizlerden faydalanma olanağımızı yok edici yönde etki gösterecektir. Avrupa Birliği uyum sürecinde hız kazanan yasal düzenlemeler ve uluslararası sözleşmelere taraf olma çalışmaları, bu yasal düzenlemelerin uygulanmasında yetersizlik yaşanması halinde bir anlam taşımayacaktır.

Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, limanlarda kurulacak olan Atık Kabul Tesislerinin bir an önce hayata geçirilmesi, gerek Türk gerekse de yabancı uyruklu gemilerin diğer dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemiz karasularında da kontrolsüz atık deşarjı yapmalarının engellenmesi, bunlara yasal müdahalelerin gecikmeden uygulanması ve ilerleyen dönemlerde henüz taraf olmadığımız uluslararası sözleşmelere de taraf olabilmek için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
2. RASİM ÇAKIR - EDİRNE
3. FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU - MALATYA
4. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
5. TANSEL BARIŞ - KIRKLARELİ
6. MEHMET ALİ SUSAM - İZMİR
7. ENGİN ALTAY - SİNOP
8. ÇETİN SOYSAL - İSTANBUL
9. AKİF EKİCİ - GAZİANTEP
10. ALİ RIZA ÖZTÜRK - MERSİN
11. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
12. ALİ OKSAL - MERSİN
13. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
14. SELÇUK AYHAN - İZMİR
15. ABDULAZİZ YAZAR - HATAY
16. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
17. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
18. TAYFUR SÜNER - ANTALYA
19. OSMAN KAPTAN - ANTALYA
20. GÖKHAN DURGUN - HATAY
21. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
22. CÂNÂN ARITMAN - İZMİR
23. BİLGİN PAÇARIZ - EDİRNE